

STOCKHOLMS UNIVERSITET
Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden

STUDIEPLAN FÖR
UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ I
NATIONALEKONOMI
VID STOCKHOLMS UNIVERSITET

Studieplanen för utbildning på forskarnivå i nationalekonomi är fastställd av samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden vid Stockholms universitet 2012-06-19.

Allmänna bestämmelser rörande utbildning på forskarnivå återfinns i Högskoleförordningen (HF nedan), kapitel 5, 6 och 7.

Utbildning på forskarnivå ges i den omfattning tillgängliga resurser medger.

1. Mål för utbildningen

För doktorsexamen skall doktoranden

Kunskap och förståelse

- visa brett kunnande inom nationalekonomi och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer.
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap,
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande,

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

För en redogörelse för målen för licentiatexamen hänvisas till examensordningen i HF.

2. Behörighet och förkunskapskrav

Behörig att antas till utbildning på forskarnivå är den som uppfyller följande villkor:

- 1) grundläggande behörighet (se vidare nedan)
- 2) särskild behörighet (se vidare nedan)
- 3) sådan förmåga i övrigt som behövs för att gå igenom utbildningen

eller den som på annat sätt inhämtat motsvarande kunskaper och förmåga.

2.1. Grundläggande behörighet (enligt HF)

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som har

1. avlagt en examen på avancerad nivå,
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller,
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Fakultetsnämnden får för enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl. Den som före den 1 juli 2007 uppfyller kraven på grundläggande behörighet för tillträde till forskarutbildning skall även därefter anses ha grundläggande behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå, dock längst till utgången av juni 2015.

2.2. Särskild behörighet

För att erhålla särskild behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå i nationalekonomi krävs genomgången utbildning om 90 högskolepoäng i ämnet nationalekonomi eller motsvarande kunskaper. Ytterligare särskilda behörighetskrav är att den sökande skall ha författat en uppsats i nationalekonomi omfattande lägst 15 högskolepoäng eller motsvarande och i tillräcklig grad behärska det engelska språket.

3. Antagning

Antagning sker en gång per år och undervisningen börjar på höstterminen. Sista datum för ansökan är 1 februari. Besked om antagning sker senast under maj månad. Utbildningsplatser annonseras på institutionens hemsida (www.ne.su.se). Där finns också utförlig information om ansökningsförfarandet.

4. Urval

Grunden för urval bland behöriga sökande till utbildning på forskarnivå är graden av förmåga att tillgodogöra sig utbildning på forskarnivå. Lämplighetsbedömningen baseras bl. a. på betyg från tidigare högskolestudier i nationalekonomi. Stor vikt läggs även vid kvaliteten hos den uppsats som skrivits på avancerad nivå och då särskilt

- självständighet i analys och upplägg,
- problemformulering och stringens, samt
- metodologisk och vetenskaplig mognad.

Rekommendationsbrev och resultat på GRE (Graduate Record Examination) och TOEFL (Test of English as a Foreign Language) kan utgöra kompletterande information vid urvalet.

5. Utbildningens innehåll och uppläggning

5.1. Utbildningens uppläggning

Normalstudietiden för utbildning på forskarnivå i nationalekonomi är vid heltidsstudier fyra år. Utbildningen består av en *kursdel* och en *avhandlingsdel*. Avhandlingsarbetet omfattar 135 högskolepoäng, varvid 1 veckas heltidsstudier motsvarar 1,5 högskolepoäng. Kursdelen omfattar 105 högskolepoäng. Utbildningen planeras så, att merparten av kursdelen förläggs till utbildningens första hälft och avhandlingsarbetet till dess senare.

5.2.Handledning samt studie- och yrkesorientering

Handledning utgör huvudformen för institutionen att bistå en doktorand med avhandlingsarbetet.

För varje doktorand skall utses två handledare, en huvudhandledare och en biträdande handledare. Minst en av handledarna skall ha genomgått handledarutbildning eller av fakultetsnämnden bedömts ha motsvarande kompetens. Handledare skall utses vid studiernas början eller snarast därefter. Doktorand har rätt till handledning under sammanlagt den tid som kan anses behövas för den föreskrivna utbildningen om 240 högskolepoäng.

Handledaren skall ge doktoranden råd och anvisningar för hur kurser skall väljas och för hur avhandlingsarbetet skall inriktas, planeras och genomföras. Forskarstuderande skall genom regelbundna kontakter hålla handledaren underrättad om arbetets fortskridande samt inhämta råd om den vidare upplägningen.

Doktorand har rätt att en gång årligen av handledaren erhålla en skriftlig bedömning av sina prestationer. Beslut om handledare kan ändras på begäran av handledare eller doktorand eller av andra skäl.

Doktoranden har rätt till studie- och yrkesorientering via handledare och studierektor.

5.3 Individuell studieplan

Individuell studieplan utformas av handledare och doktorand, senast 3 månader efter antagningen. Den skall innehålla tidsplan för kursläsning och forskning. Den skall innehålla en arbetsplan med konkreta och kortsiktiga delmål för ett år i taget vad gäller handledning och åtaganden. Också finansieringsform skall framgå av studieplanen. Den individuella studieplanen skall följas upp årligen. I samband med utformning och revidering av studieplan bör handledare och doktorand klargöra sina förväntningar på varandra och enas om former för handledningsarbetet.

5.4 Behållande av studieplats

Forskarstuderande har rätt att behålla studiefinansiering, handledning och andra resurser om han/hon fortlöpande aktivt bedriver studier.

Detta anses vara fallet om doktoranden följer sin individuella studieplan (Se 5.4.). Vid avvikelser från denna, skall doktoranden och handledaren diskutera om det är nödvändigt att revidera den ursprungliga studieplanen. Om en doktorand i väsentlig utsträckning åsidosätter sina åtaganden enligt den individuella studieplanen, skall fakultetsnämnden besluta att doktoranden inte längre skall ha rätt till handledning och andra resurser för utbildningen. Innan ett sådant beslut fattas skall doktoranden och handledaren ges möjlighet att yttra sig. Fastställd tidsplan för utbildningen får förlängas bara om det finns särskilda skäl för det, såsom sjukdom, ledighet för tjänstgöring inom totalförsvaret eller för förtroendeuppdrag inom fackliga organisationer och studentorganisationer eller föräldraledighet.

Den som frångått resurser i utbildning på forskarnivå på grund av otillräcklig studieaktivitet kan hos fakultetsnämnden ansöka om att återfå dessa.

6. Kurser och tillgodoräknande

Kursdelens 105 högskolepoäng omfattar dels obligatoriska förstaårskurser om totalt 60 högskolepoäng, dels andraårskurser. Andraårskurser kan omfatta dels kurser inom särskilda kunskapsområden, dels individuella läskurser.

De obligatoriska förstaårskurserna omfattar följande delar:

Matematik I
Matematik II
Matematik III
Mikroteori I
Mikroteori II
Makroteori I
Makroteori II
Ekonometri I
Ekonometri II

Kurserna Matematik I, II och III omfattar 5 högskolepoäng vardera. Övriga förstaårskurser omfattar 7,5 högskolepoäng vardera.

Studerande med en dokumenterat god matematisk bakgrund kan befrias från obligatoriet vad avser Matematik I, Matematik II och Matematik III.

Andraårskurser ges i form av kurssekvenser om två eller tre kurser i ett kunskapsområde och i form av enstaka självständiga kurser om normalt 7,5 högskolepoäng.

Varje kurssekvens eller kurs hänför sig till något av följande kunskapsområden:

I	Mikroekonomi
II	Makroekonomi
III	Ekonometri
IV	Spelteori
V	Offentlig ekonomi
VI	Finansiell ekonomi
VII	Internationell ekonomi
VIII	Politisk ekonomi
IX	Industriell organisation
X	Historisk ekonomi (d v s doktrinhistoria, ekonomisk historia och den ekonomiska politikens historia)
XI	Arbetsmarknadsekonomi
XII	Utvecklingsekonomi
XIII	Övrigt, t ex inkomstfördelnings- och konsumentproblem, rättsekonomi samt avancerade kurser som samtidigt behandlar flera av de ovan angivna områdena.

Litteraturkurser sammansätts i regel av central litteratur från kunskapsområden som ligger utanför kursprogrammet.

Efter medgivande från handledare får doktoranden utbyta högst 15 högskolepoäng av kursdelen mot kurser inom andra vetenskapsområden. Övriga tillgodoräknanden beslutas av studierektorn från fall till fall.

Kunskapsprövningen sker genom skriftlig eller muntlig tentamen. Tentamen kan helt eller delvis ersättas med mindre uppsatser inom kunskapsområdet. Betyg på kurser som ingår i utbildningen bestäms av lärare som enligt fakultetsnämndens anvisningar är behöriga att examinera inom utbildning på forskarnivå.

Som betyg på kurser används något av uttrycken underkänd eller godkänd.

7. Avhandling och disputation

7.1. Avhandling

Genom sin avhandling skall doktoranden ge prov på god förmåga att självständigt bedriva forskning.

Avhandling skall utformas antingen som ett enhetligt verk (monografiavhandling) eller som en sammanfattning av vetenskapliga uppsatser som doktoranden författat (sammanläggningsavhandling). Den skrivs i normalfallet på engelska men kan också författas på svenska, norska eller danska.

7.2. Disputation

Avhandlingen skall försvaras vid offentlig disputation, som äger rum i den ordning som

föreskrivs i HF. Avhandlingen bedöms och betygsätts enligt bestämmelser i samma förordning samt i anvisningar utfärdade av Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden. Som betyg på avhandling används något av uttrycken underkänd eller godkänd. Betyg på avhandling skall anmälas till fakultetsnämnden.

7.3. Licentiatseminarium

Den som önskar bereds möjlighet att genomgå utbildning på forskarnivå i två etapper. Den första etappen omfattar två års studier (120 högskolepoäng), och består av kurser om 60 högskolepoäng och en vetenskaplig uppsats (licentiatavhandling) om 60 högskolepoäng. De obligatoriska kurser som anges under punkt 6 ovan gäller även för denna etapp.

I övrigt hänvisas till Samhällsvetenskapliga fakultetens riktlinjer för licentiatseminarier.